

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrti-stopne pečet-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravišstvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Obračaj na Češkem.

Praški, češko politiko zastopajoči nemški časnik je prinesel zadnje dni štiri članke, katerim je videti, da jih je pisal odličen ud staročeške stranke in ki svetu naznanja, da se je v mišljenji čeških vodjev dogodila velika sprememba. Oni so pasivnega upora sili in pripravljeni vstopiti v aktivnost, t. j. v državni zbor. To, ob kratkem povedano, se mej vrstami v omenjenih člankih bere.

Razumeje se, da Čehi svoje pogoje stavijo in ti niso veliki. Oni terjajo samo osobno zmenjo v ministerstvu, ker z Auerpergom jim nij mogoče pobotavati se za to, ker je program njegove politike, da stvari ido tudi brez Čehov svoj pot naprej. Čehi so pripravljeni v dogovore stopiti, samo „adrese jim manjka“, na katero bi svoje ponudbe poslali. To govoré in izpovedujejo na dunajsko addresso, a na peštansko pak v istej sapi Magjare zatrjujejo, da Čehi priznavajo duvalizem, naj se torej ne ustavljajo pomirbi kakor ob Hohenwartu.

Tega jezika nijmo bili vajeni iz Prage slišati. Narobe, tam se je v novinah tako sveto in sigurno zagotavljal, da s cislejtanimom nij nikdar nobena sprava mogoča, da smo morali premišljevat, kam to pride. Sedanji tón nas prepričuje, da se juha ne je tako vroča, kakor se kuha, in to je menda prav.

Da Čehi sedaj za potrebno spoznajo možnost in ceno svoje aktivnosti popuščenja pasivnosti proglašati, ko cesar biva v slovanskej Dalmaciji, vodilo bi na misel, da upajo po njegovem povratku novo ministerstvo na Dunaji vzpostavljeno najti. In res so enaki glasovi tudi od drugod čuti. Uresničenje tega in tacega cesarjevega sklepa bi se, to se razumeje, pri veliki večini avstrijskega prebivalstva z navdušenjem pozdravilo in pad germanizatornega sistema bi niti nemški Ofenheimovci več ne obžalovali, kateri so Hohenwarta vrgli.

Nemška „kultura“.

V dunajskem konservativnem listu pripoveduje J. Fasangel, bivši urednik Düssel-dorfskega „Volksblatt“, kako je bil kot politični tiskovni kaznenec na Nemškem zaprt in kako surovo in barbarično je nemška ali pruska vlada z njim ravnala. Mesec dni je moral živeti ob vodi in suhem kruhu, ker se mu je ujetniška hrana gabila, a svoje mu pa dovolili nijso. Tudi mu nijso dovolili knjig in papirja, kar on zaznamuje kot duševno mučenje. Ko je njegov advokat to prosil, zapirali so ga mej navadne lumpe vkup. — To je nemški humanizem, liberalizem, to nemška svoboda in kultura!

Zatorej mi vsem [Nemcem in nemškutarjem, ki se pri nas širokoustijo s svojo kulturo in našo slovansko neolikanostjo, s svojo mislijo na vzhod in jug in z družim nemškim humbugom, naj pridigujejo svojim rojakom malo več civilizacije, humanizma in svobode. Kakor tu omenjeni barbarični faktum kaže, je na Nemškem tega najbolj treba.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 14. aprila.

Cesar je iz Zadra, kjer je posebno slovanske šole pohvalil, 13. t. m. prišel v Rab in Pag. Opoldne je šel nazaj v Zadar. Vreme je bilo ugodno.

Iz Lvova se dunajskim listom poroča, da je naučno ministerstvo ukazalo, naj se zemljevidi Poljske, katere je potrdil gališki šelski svet, ter uvel v narodne šole, konfiscirajo, ker so baje protivni avstrijskemu državnemu mišljenju.

Iz Galicije se poroča, da pride cesar 4. avgusta tja in se bode 14 dni mudil.

Vnanje države.

Turki sedaj mehki postajejo, ko se avstrijski cesar njih meji bliža in ga bode črnogorski knez pozdravil, ter mu gotovo stanje stvari razložil. Iz Carigrada je šlo 13. aprila povelje v Škadar, da naj se oni ljudje umoré, ki so krivi podgoriškega pokolja. Znano je, da se je Turčija dozda branila, te lopove prej kaznovati, predno ne bi Črna gora iskala in kaznovala krivih Črnogorcev.

Iz Španije se zopet enkrat, bog znaj, h kolikokrat, poroča, da so bili Karlisti tepeni.

Pri papežu je bila 12. t. m. velika deputacija rimskih romarjev iz raznih dežel. Vodil jo je knez Hugo Windischgrätz. Papež je zopet daljši govor držal. On je zdrav.

Vsi časniki se pečajo z nemškim sabljarskim ropotom. Eden dunajskih listov pripoveduje pri tej priliki izpovedbo pruskega lista, ki je pravil, da leta 1877 bode Francoska imela močnejšo vojsko, nego Nemčija. Zato je treba prej vojske. — Torej je jasno, zakaj se Bismark vtika v belgijske poslove.

Dopisi.

Iz tržaške okolice 12. aprila.

[Izv. dop.] (Interpelacija g. Nabergoja in deputacija do cesarja od slov. pol. društva „Edinost“.) V soboto 10. t. m. je poslanec Nabergoj interpeloval mestnega župana v mestnem svetovalstvu blizu tako-le: „Mogel sem izvedeti iz gotovega vira, da nekoliko dni pred prihodom Njih Veličanstva cesarja v naše mesto Trst, poslal se je od strani magistrata do Proseškega okrajnega načelnika neki dekret, s katerim se prepoveduje, da se nemajo tako zvani „capi villa“ (po domače župani) udeležiti nikakoršne depu-

tacije do cesarja ali ne podpisati kake adrese udanosti, ali kaj drugega jednacega, pod kaznijo, da bodo sicer odpuščeni iz službe. Torej si dovoljujem staviti do vas g. župan sledeče vprašanje: Je li res, da se je odposlal tak ukaz od strani magistrata, ali pa se je znabiti le okrajni načelnik sam predrznil kaj jednacega prepovedati. Dalje, ali se je tak ukaz poslal le za Proseški okraj ali pa tudi za druge okraje tržaške okolice, in ako je ta ukaz prišel od magistrata, je-li bil izdan z vašim dovoljenjem ali le po predrznosti katerega uradnika, in ako je to poslednje, kako mislite postopati zoper tako nezaslišano ravnanje.“ Kakor smo čuli, bil je mestni župan nekako nemiren pri teh vprašanjih, in se je izgovarjal, da o tej stvari mu nij nič znano, da bode pa stvar preiskal. No on bode uže stvar tako zasukal, da bode naš prijatelj (?) Bratič iz zadrege rešen.

Kakor vam uže znano, deputacija društva „Edinost“ je bila dosti prijazno sprejeta, ne vem pa, če vam je znano, da njen predsednik, čeravno od društva nepoklican za ta posel, se je vendar sam k namenjeni deputaciji pridružil in z nemškim govorom društvo blamiral, čeravno kakor sem mogel čuti, so vsi udje omenjene deputacije zahtevali, da mora slovansko govoriti. A dr. Bizjak si je mislil: „e kaj bodem slovanski govoril pred cesarjem, to je pre „gmej“, in pa tudi frak in slovansko govoriti ne gre skupaj,“ za to pa so ne samo odborniki društva hudo razkačeni nad njim, temuč tudi cela okolica in posebno še mestni Slovenci se strašno hudujejo. Upamo, da g. Bizjak ne bode vodil več nobene deputacije.

Iz Rojana pri Trstu, 8. aprila.

[Izv. dop.] K besedi, katero je napravila rojanska čitalnica dne 4. t. m. na kerist družbene blagajnice, se je sešlo jako lepo število občinstva; dohodki pa bi bili zelo pičili, ako ne bi bilo došlo mnogo vrlih neudov, kajti videl sem žalibog prav malo udov, ter zapazil, da uže nekaj časa sem je večini udov, kljuba neutrudnega delovanja odbor-nikov, posebno gosp. tajnika, jako malo za čitalnico, njen napredek in obstanek.

Častiti gg. udje! Ali je v vaših srcih res zamrlo vse čuvstvo za narodna društva? Ali vam je bila mala vstopnina 30 kr. prevelika svota, darovati jo v blagor čitalnice?

Znano vam vsem mora biti, da društvu družbenina, kojoj plačujete, zadostuje ravno za stanovanje časopise in svečavo. Namen in naloga vsake narodne čitalnice, posebno pa rojanske, je pa tudi: „zabave in dramatične igre.“ Kajti le dramatika, s katero smo še tako daleč za drugimi narodi zastali, je v vsakem društvu neobhodno potrebna, ona je vir narodne omike in napredka. S kom tedaj še stroške za take

kriti? Posebno še, če se družbenina od nekih upov jako neredno vplačuje. Dosti tucih udov pa je tudi, ki o dnevu vplačanja družbenine pravijo: „Čemu bi plačal, saj ne grem nikoli v čitalnico.“ Gospodje! ali Vam kdo obiskovanje čitalnice zabranjuje? Vsaj dobite k vsaki besedi Vam odločeno vabilo, zakaj tedaj ne pridete?

Naj premisli vsakateri, da vsaka „beseda“ ima stroške, nekatera jako velike, naj pomisli vsakateri, da se je v tem letu uže nad 20 „besed“ z dramatičnimi predstavami napravilo; kar je gotovo lepo število z ozirom na malo število igralcev in igralcev, in vsak bo izprevidel, da društvo nikakor ne more obstati, ako ga ne podpirate bolj marljivo. Naj bode vsakateremu v prvi vrsti ležeče za narodno omiko in za slovenski napredek, in naj nikar ne odteguje se noben ud, podpirati čitalnico po zmožnosti v materialnem obziru. Opazili ste uže davno, kako nas Slovane na adrijskih obalah tuji zatirajo; videli ste o priliki bivanja Nj. veličanstva našega presvitlega cesarja, kako so nas Slovane tuji ignorirali, nij bilo nam niti dovoljeno, izkazati našemu vladarju našo vdanost z nameranim petjem i. t. d. Muogo še bi imel vam povedati, toda dosti o tej zadevi. Prevideti morate vsi, kako važno za nas je, da trdno skup držimo in se borimo proti svojim nasprotnikom, in da s časom dosežemo ono, kar zahtevati pravico imamo. Priporočati vam hočem tedaj še enkrat blagor čitalnice, kajti obstanek in napredek taiste je edino v vaših rokah, kaj hasne ves trud in žrtvovanje odbornikov in dramatičnega odseka, ako vi svojo podporo odtegujete. Na tak način je očitno nemogoče napredovati.

Spored se je vršil v občno zadovoljnost vseh navzočih; igre „Kateri bo“ in „Kje je meja“ predstavljale so se prav dobro, dokaz temu je bil ogromni plosk in „dobro“-klici občinstva.

Nekim gosp. odbornikom bi priporočil malo več marljivosti.

Vam pa, vrli dramaturgi in dramaturginje, kakor pevcem, bodi najiskrenejša hvala za neumorni trud in žrtvovanje.

Se Štajerskega 15. aprila. [Izv. dop.] (Nepri stopna o bč in a.) Skoro neverjetno je pri sedanjih prometnih sredstvih, ko železnice celó velikansko visoka pogorja prekoračujejo, da se pri nas na blagoslovljenej spodnje Štajarske nahaža velika občina, ki je ločena od vsake zveze z vnanjim svetom. To je Solčava v najzadnjem kotu savinjske doline. Ako me hočeš, prijazni čitatelj, tja spremi, popeljem te tedaj na oni pot, po katerem morajo hoditi Solčani, imajo li kaj izven njihovega kraja opraviti. Nij se ti treba bati nikake nevarnosti, ako se ti ne vrti po glavi in si li prost od mestnega življenja pokvarjenih živcev. Po južnej železnici dospeva v prijazno mestece Celje, se vsedeva tū v poštni voz, ki nas po savinjski dolini pripelje v Ljubno.

V daljavi zagledava mej vožnjo divje robato pogorje: to je cilj našega potovanja. Zaprta tū mej divjim robovjem skalnatim, čaka tu občina Solčavska, kakor ujeta princesinja, odrešenja. Od Ljubnega naprej ti svetujem, ako nijsi prebojzen, da rabiš raje svoje noge, nego voz do Luč. Sedaj

še le pride težaven pot. V začetku gréva nekaj časa ob desnem bregu Savinje, potem se pak prepeljeva črez reko na levo stran Savinje naravnost k strmemu pečevju. „Kam pak greva,“ me vprašaj bojazljivo — „vsaj tu nij steze, kam neki tū gori prideva.“ — Le potrpi! Uže gré; po ozkej vrtoglavnjej stezi plezava navzgor, in kjer je steza najožja, je skalnata stena razpokana: nad razpokljino je dilja položena, imenuje se „šivanka,“ in tako se plaziva naprej po pečevju, dokler ne prideva na breg bistre Savinje. Boječe se oziraš nazaj, toda ne boj se, najhuje sva uže prestala. Kmalu se pot zavije zopet na desni breg, ter prideva k belem potoku, a tū mimo največje južne postranske jame na primerno boljšem potu v 2½ urah v Solčavo. Tū obiščeva takoj g. fajmoštra Janca, ki je največji dobrotnik občine, prijatelj in znameniti kažipot za tujce. Okrepčavši se pri gosp. Jancu, hočeva si ogledat konec doline. Zopet morava celo uro tavati po sicer varnem potu, ali v ozkej, tamnej, skalnatej jami, tū se nenadoma odpre dolina, a mi dva stojeva v velicem skalnatem circusu, kjer nama nasproti štrli velikansko robovje bistriške, reške in mrzle gore. V dolini stojé tri kmetska gospodarstva, logarskega kmeta, tesarskega mojstra in Plesnika, na konci (kacih 2 uri) se spremeni Savinja v prekrasen, 4000 črevljev visoki Reka-vodopad. Obiskavši te prirodne krasote, se podava tudi v kmetske hiše, kjer najdeva vrle in marljive ljudi, ki se živé lesnoj kupčijo, in pri katerih se je še vedno ohranila popolnem ona svetoznana slovanska gostoljubnost. Če bi prav in celó ne razumel in ne znal njih govor, le obišči jih brez strahu. Razumeli te bodo, ako jim z prstom pokažeš to in ono, ter ti spolnili vse tvoje želje. Ko se natančneje soznaniš z ondodnimi razmerami, se ti nehoté vrine žalostna misel, od česa se bodo potem živili tū ljudje, ko bodo posekani njihovi gozdi? Toda pomoč je uže blizu. Štajersko planinsko društvo poslalo je, gledé te nesrečne občine, štajerskemu deželnemu zboru prošnjo, naj se napravi nova cesta iz Luč v logarsko dolino. V omenjenej prošnji so vse te razmere prav razumno pojasnene, in baš tako žalostni nasledki izvirajoči iz take komunikacije. Vsled tega izpodbujeni, poslalo je tudi okrajno zastopništvo Gorenji grad, dalje občina Luč in Solčava, samostojne peticije na deželni zbor v Gradec. Tem željam in zahtevi druži se splošno zanimanje in odobravanje, da bi kmalu solčavska občina se okrepila in probudila k novemu življenju, na mestu popolnega obubožanja.

S. C. F.

Domače stvari.

— (Kranjski deželni zbor) še cel ta teden ne bode imel nobene seje, temuč se le v odborih dela.

— (G. kanonik Urb) je bil včeraj pri nas in nam je rekel, da nij v nobenej zvezi s „Slovincem“, kakor da ga bere.

— (Poboj.) Pri „konjičku“ pobiti brusec, o katerem smo včeraj poročali, nij umrl, nego je vse upanje da ozdravi, ker je le težko poškodovan nad levim očesom.

— (Predrzen tat) splazil se je minólo nedeljo zvečer v stanovanje v gledališkej

ulici bivajočega črevljarskega mojstra g. J. Škerbinca, ter uže začel v skrinjah premetavati kaj bi odnesel, ko ga še v pravem času zapazi g. Š. soproga, ki je tatu preplašila. V begu jej je tat zasadi veliko rano z osrim nožem na glavi, ter bežal v zvezdo, a tu ga je mestna policija vjela in odpeljala na rotovž, kjer se je izvedelo, da tat nij nihče drugi, nego znan postopač in za mnoge kradeže uže več let zaprti J. Petijani.

— (Volč.) Iz Lokve se nam piše: Dne 8. t. m. je lovec v Danih v Nakelskej fari mej Divačo in Rodikom vstrelil volka, ki je tehtal 110 funtov.

Izpred porotnega sodišča.

V Ljubljani 8. aprila.

(Konec.)

Mej tem časom ga je tudi Janez Jerman, kateremu je bil 1736 gld. dolžan, naganjal, da mu naj plača; na to je vedno odgovarjal, da mu bode uže plačal, kadar dobi denar iz Trsta od Milovaca, Alliceta in Talloya, kateri so mu dolžni za fižol 2000 gold. S tem je Jermana pregovoril, da ga nij več naganjal za pismo o dolžni svoti, s katerim bi se bil zavaroval na Porentovo posestvo. Poslednjič je Jerman le izvedel, da Milovac, Alice in Talloy nijso Porentu nič dolžni, in da z Alice-jem in Talloy-em tudi nikoli kupčeval nij. Na to je Jerman tožbo vložil za svoje terjatve. Dr. Pfefferer je o priliki izračunjenja terjatve Mühleisna tudi Porenti omenil teh tožeb in mu rekel, da ga je toliko iznenadilo. Porenta je obljubil tudi te dolgove poplačati, brez da bi bil omenil, da misli svoja posestva prodati.

Vendar je prišel uže 29. decembra 1873 s svojim strijcem Jožetom Tomažem iz Št. Vida k dr. Razlagu v pisarno, kjer jima je tedanji koncipijent dr. Poznik naredil pismo, vsled katerega je Porenta Tomažu svojo hišo v Šiški za 1400 gold. prodal in je kupec precej nastopil posest in užitek tega posestva, akoravno ga Andrej Porenta v resnici še denež uživa. Porenta je tudi potrdil v tem pismu, da je kupščina popolnem plačana in sicer tako, da je prevzel Tomaž vknjiženi dolg Marijane Porentove, da je 200 gold. uže 27. decembra — 800 gld. pa 28. decembra 1873 plačal.

Tudi je bilo pogovorjeno, da bode Porenta terjatev Mühleisna sam plačal in iz zemljiščnih knjig izbrisal, — družih dolgov nij nič omenil. Ob enem je bila tudi prošnja za prepis narejena in vložena pri c. kr. del. m. sodniji.

Dne 31. decembra 1873 je plačal Porenta po Damijanu Klančarju terjatev Mühleisnovo 459 gold. 47 kr. pri dr. Pfefferju.

Dne 31. decembra 1873 je zapadla tudi menjica za 400 gold. od 1. oktobra 1873, katero je Jakob Matijan iz zg. Šiške izdal in on kot akceptant 1. oktobra 1873 podpisal, katero je štajerska escomptna-banka escomptirala.

Obrotniška banka v Ljubljani je posodila uže 12 februarja 1872 Porentu 400 gl. na menjico, katero sta podpisala on in Amalija Pospihal. Ko je 12. junija 1872 menjica zapala, je plačal ta dolg z drugo menjico od njega in Lorenca Kokalja, sploh Dundeka, podpisano; ko je 1. oktobra 1872

ta menjica zapala in Kokalj druge podpisati nij hotel, je dal 2. oktobra 1872 štajerskeje escompte-banki, katera mu je tudi 400 gold. upala, od Jakoba Matijana, kot izdajatelj in od njega kot akceptanta podpisano, v treh mesecih zapadajočo menjico za 400 gold., in je to plačal zopet z novimi menjicami, tako, da je poslednjo 31. decembra l. 1873 vložil.

Vse te menjice in posebno poslednja je bila ponarejena, ker so Jakoba Matijana druge osebe, ki se niso mogle poizvedeti, podpisovale in sicer na posredovanje And. Porente. Tudi je Porenta, predno je vložil prvo menjico z imenom Matijan, poizvedel po Jurju Kuharju, ako posodi štajerska escomptna banka denar na ime Matijana; in Kuhar mu je to pritrdil.

V tem času so ga tudi drugi upniki naganjali in tožili. — Janez Baumgartner za 199 gold. 60 kr.; Jože Šetina za 10 gold. 38 kr.; Anton Vonča za 68 gold. 5 kr.; Janez Ras za 215 gold. 71 kr.; Janez Knez iz Šiške za 100 gold.; Janez Perko za 150 gold.

V tej zadregi je And. Porenta z pogodbo 16. januarja 1874 vse svoje premakljivo premoženje, po njegovi izpovedbi v vrednosti 600 gold. svojej ženi Marijani Porenta odstopil in jo tako za njeno doto odškodoval. —

Ostal mu je le še gozd „črni vrh“ v Kamni gorici. Pa tudi tega je 11. februarja 1874 svojemu stricu Jožetu Tomažu za 60 gold. prodal, brez da bi se bil na svoje upnike kaj oziral.

Ker se je njegovo zvičajno razprodajanje kmalu razvedlo, je prišel sluga štajerske escomptne banke k Jakobu Matijanu ga vprašat, ali je podpis na omenjeni menjici pravi, in se je pri tej priložnosti prepričal, da je ponarejen.

Matijan je zahteval menjico od banke, da bi bil Porento ovadil pri deželnej sodnji, a banka jo nij hotela dati, ker je najprvo skrbela za izplačanje njene terjatve.

Dne 24. januarja 1874 so prišli And. Porenta, Jožef Tomaž in Marijana Porenta k escomptni banki, in je Tomaž zastavil banki za njeno terjatev v Šiški od Porente kupljeno posestvo, Marijana Porenta jej je pa dovolila (prioriteto) pred svojo vknjiženo terjatvijo od 400 gld. s. p.

Ponarejeno menjico od 31. decembra 1873 je zamenjal Porenta za pravo od njega samega podpisano menjico in je prvo v pisarni dr. Schreya v Ljubljani proti potrdilu 24. januarja 1874 sprejel.

28. marca 1874 l. je Marijana Porenta v navzočnosti Jožeta Tomaža in Marjete Bizjak iz Medna v pisarni dr. Schreya esc. banki ves dolg poplačala, in je banka svojo terjatev z odstopnim pismom od 28. marca 1874 Marjeti Bizjak v last odstopila, Jože Tomaž pa potrdil posojilo 100 gld., za katero je na njegovo ime prepisano posestvo zastavil, in Marijana Porenta je tudi tej terjatvi prednost podelila. Zlasti se je Jože Tomaž zavezal, esc. banki teh 400 gld. sam plačati, brez da bi mogel od Andreja Porente odškodovanja terjati.

Iz vsega tega sledi, da je Porenta najpозnejše s časom, ko so njegovi dolgovi premoženje presegali, to je od okt. 1873, le na to delal svojim upnikom kolikor mogoče škodovati, da je z zvičajami svoj kredit

podaljšati skušal, da se je večjega dela svojega premoženja na tak način iznebil, da ga je še vedno užival, da ga pa njegovi upniki nijso mogli prijeti, da je v ta namen po goljufivnem sporazumljenji s Tomažem omenjeni dve pogodbi naredil in tako pravo stanje svojega premoženja zmedel.

Pri porotnej obravnavi zatoženec And. Porenta taji, da bi bil kedaj nameroval komu škodovati, in pravi, da bi bil vse svoje upnike s časom pošteno plačal. Dalje pripoveduje, da je enkrat iz Trsta domov gredoč 500 gld. izgubil, da je to in slaba kupčija bila kriva, da je tako v dolgove zabredel in bil primoran svoje posestvo prodati, da je s tem najsilnejše upnike poplačal. Svoje hiše in svojega gozda nij strijeu na videz, ampak v resnici prodal in s kupščino dolgove poplačal. „Cegelce“ (menjice), na katere je štajerska escomptna banka kreditirala, pravi, mu je nek neznan „muštast“ človek iz Ljubljane delal, on nij nobene menjice podpisal in tudi ne vé, kdo je bil podpisan, ker ne zna niti brati, niti pisati.

Drugi zatoženec Jože Tomaž, strije prvega, je jako slabega spomina. On ve samo toliko, da je hišo kupil in plačal, kedaj sta pogodbo naredila, kedaj in kje je plačeval ne ve in se ne spominja. Tudi ne more dokazati, kje je toliko denarja dobil; 200 gld. mu je posodila njegova sestra Urška, o katerej pa ne ve, kako se piše. Pozneje se pa spomni zatoženec, kje da je plačal svojemu strijčniku 800 gold. in pravi: „Tamkajle doli od Križankov sva šla skozi ena vrata v eno „šuoopsarijo“ in tam sem mu plačal. Priče nijeva imele nobene.“

Potem se začne zaslišanje prič, katerih je 27 povabljenih.

Blaže Milovac, trgovec iz Trsta je večkrat kupčeval z Porentom, in ta mu je vse plačal, tako, da nij nobene škode trpel.

Camillo Baumgartner: „Porenta je pri nas kupoval moko in žito na npanje večkrat za več sto gold.; poslednjič je bil 199 gld. dolžan ostal, katere je še le vsled rubežni plačal.“

Pričam Jožetu Knšarju, Janezu Knezu, Janezu Gajzarju in Janezu Jerasu je Porenta vse poplačal, kar je bil dolžan.

Priči dr. Schrey, zastopnik štajerske escomptne banke, in dr. Pfefferer, zastopnik Mühleisna, kateremu je bil Porenta 427 gld. dolžan, ponavljata, kar je uže v zatožbi rečeno. —

Janez Jerman, trgovec z moko, je tudi upoval Porentu moko po več sto gold. Ker je l. 1873 narastel Porentov dolg na 1400 gold., ga je jel resneje terjati in ga naganjal, da naj mu da dolžno pismo in zastavi svoje posestvo. Porenta ga je vedno tolažil, da bode dobil v Trstu denar, kjer ima terjati 2000 gold. za fižol. Mej tem časom je prodal Porenta posestvo Jožefu Tomažu, kateri se je tudi precej prepisati dal. — Ker je pa pozneje Jerman izvedel, da je Porenta necega Dolničarja zavaroval pri banki „Slaviji“ za 1000 gold., je izvršil prepoved na dotično polico in se tako deloma odškodoval. Terjati ima še sedaj kacih 700 gld. od Porente.

Na vprašanje, kdo je Dolničar in zakaj ga je zavaroval, odgovori Porenta, da je bil to fant, ki je rad zahajal k njemu žganje pit in mu je bil na žganji dolžan. Porenta

je samo en obrok plačal banki, ker je Dolničar kmalu potem umrl v bolnišnici.

Potem nastopi „en gala“ Gregor Kuhar, 60 let star, sluga pri štajerski esc. banki, poprej pri obrtnijski banki. Mož hoče pokazati, kaj je profitiral v svojej praksi. On pozna Porento uže od tistega časa, kar se je „geverbeponk“ začela, ker je takrat, ko je kredit „ontreiral“, z enim „bekselnom“ k njemu prišel, „gesuch einreichal“ in potem „bevileng'go“ dobil. „Bekselni“ so bili vsi v „vorenge“. Ko je po tem namesto „geverbeponk“ „štajermerkše“ prišla, je Porenta spet za kredit „onsuhal“, in tako večkrat. Kdo je na „bekselne“ „unteršrifte“ dajal, ne ve povedati, ker je „bekselne“ le takrat vroke dobil, kadar so za „ankasirati.“ „Ko smo zvedli“, nadaljuje, „da nij Matjan „bekselnov“ podpisal, sem nesel jest ta zadnji „beksel“ k Matjanu in sem tam izvedel, da je „unteršrifta“ „fovs“. Kulku je bilo teh „bekselnov“ ne vem „genau“ povedati.

„Če Porenta kaj ve od „bekselnov“, tist jest ne morem „beurteilat“. „Beksel“ nar'di kter' če, samo „unterschrifte“ ne. Kdo „beksel“ „ausstela“ za to se pri nas ne zmen'mo, k nam pride velik' „partaj“, k' ne znajo pisati, — „partaj“ pride, per men' p'sti in jest „einreicham“.

Kuhar odstopi, rekoč: „ich donk Ihnen“.

Zagovornika Brolich in dr. Razlag dokazujeta, da, ker je prvi obtoženec dolgove vedno plačeval, nij dokazano, da je hotel goljufati. Tudi nij dokazano, da bi bil drugi le na videz hišo kupil. Za to so porotniki oba zatoženca spoznali za nekriva, na pet vprašanj enoglasno z „ne“ odgovorivši; na šesto vprašanje, zadevajoče menjico esk. banke pa je bilo 6 glasov „da“, 6 „ne“, torej tudi nekriv. Obravnava se je končala drug dan ob pol pólnoči.

Zahvala.

Častitim gospodom slušateljem višje gimnazije ljubljanske, ki so me — kakor pri vseh mojih dosedanjih beneficah — počastili s prekrasnim laborovim vencem pri mojej benefici dné 11. aprila, izrekam svojo najsrčnejšo zahvalo za to častilno priznavanje mojega skromnega delovanja.

Tudi vsem igralnim močem, ki so me prijazno podpirale pri mojej benefici dné 11. aprila 1875, in tako z vestno in marljivo svojo sodelavo pripomogle k sijajnemu vspehu Schillerjevih „Razbojnikov“, izrekam s tem prisrčno hvalo.

V Ljubljani dné 12. aprila 1875.

Josip Nolli,
tajnik, regisseur in igralec
dramatičnega društva.

Poslano.

Zadnja beseda gosp. Boštjanu Leskovecu, v Spodnji Kanomlji na odgovor priobčen v „Slovenec“ št. 39. in 40. od 3. in 6. t. m.:

Nij me bila volja, se več spuščati z vami za to stvar, vendar se mi potrebno zdi. še enkrat izpregovoriti, da svet izve, za kaj je tu opraviti. — Da me vi z nemčurjem pitate, to pač od vas prav nič čudnega nij ker to je pri vas domače, in od vas prav lahko očitanje, ker Vi nijste ne eno niti ne drugo. Zatorej Vi vsakega, ki v Vaš starokopitni rog ne trobi brž kar z „nemčurjem“ pitate, in obetate, da ga boste v časnike dali. To bahanje se je pri vas toliko razširilo, da, ako se dva za kako malenkost skregata, pravita si, bom pa šel k Boštjanu, da te dá v „cajtenge“. Na druge vaše blamaže, ki ste jih popisovali, in ste to, kar

ste enkrat grajali v drugo hvalili, in to kar ste spredaj s prisego potrjevali zadaj pa vendar izpoznali, vam dužega ne rečem, kakor, da sem še vedno pripravljen storiti, kar sem v „Slov. Narodu“ od 13. februarja t. l. govoril, in kar sami v Vašej blamaži obstali niste, namreč faktično dokazati. Kar pa škarpo na Selo zadeva, naj povem to-le:

Prvo delo, ko sem bil za načelnika izbran je bilo, da sem šel cesto na Selo pri Žirih ogledat, ker je bila v nevarnosti, da bi je pri prvi povodnji ne bila voda kakih 40 sežnjev na dolgo popolnem odnesla. Prosil sem tudi g. Leskovca, da bi zraven šel, da bi se na poškodovanem kraju posvetovali, kako bi bila stvar popraviti, mislil sem, da je mož vesel, ker nij več načelnik, kar sem jaz vedno za veliko nalogo imel, in sem njemu prej vedno, kar tudi sam izpozna v svojem dopisu pri vsakej priliki brezplačno rad pomagal. Ali pri prvi priliki sem izpoznal, da sem se goljufal, ker mož nij bil našega mnenja, da bi se bila voda od ceste odvrnila in za to škarpa naredila, ampak, da bi se bili na nasprotnem kraju leseni odrijači naredili. Bilo bi potem gotovo o prvi priliki ob cesti, in to bi bilo potem njegovo veselje. Ko sem hotel potem na očitni dražbi oddati omenjeno škarpo, je mož tudi ugovarjal, da je to velikansko delo in da to izpod 750 gl. noben človek prevzeti ne more. Ko je Gregor Demšar za 443 gl. delo prevzel je mož tudi rekel, da bo de hišo zraven zapravil. Iskal je tudi kjer koli bi mogoče bilo mene počrniti. Zakaj, to sem v svojem dopisu od 13. februarja v „Slov. Narodu“ razložil. Res je izvrstno, ako se kak moder dopis v časnikih bere, ali tako napadljivih kakor so gosp. Leskovci, jih bi bilo pač kmalu dosti, in kam taki pripeljajo, to nam kaže dogodba, ki se je pred malim časom pripetila. Svetoval bi torej tudi jaz g. Leskovcu, naj bi se takih napadljivih dopisov malo varoval, ker nij gotovo, da bi mu vsak po sreči izšel.

Črni vrh, 10. aprila 1875.

Anton Plešnar.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni Revalescière du Barry

v Ljubljani.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicne in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle Stuart, Markize de Brehana a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih na-

gradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v sečni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalac in člen mnogih učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne in nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolj spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalac.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor

medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijšo bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanji glave in davljenji.

Št. 64.210. Markizo de Brehana, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšani in hipohondriji.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici i tiščanji v prsih.

Št. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznadejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšanji.

Št. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalescière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehaatih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr. 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v puščah a 2 gold. 50 kr. a 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Fahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbrucku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čerovicah pri N. Šnirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberranzmeyer, v Temešvaru pri Jos. v Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih, tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Uradno naznanilo.

15. aprila 1875.

Razpisane službe: Pri c. kr. dež. sodnji v Ljubljani služba svetnika, v VII. služ. razredu do 30. aprila.

Razpisano zakladanje: Pri c. kr. vojaškem preskrbovalnem nadzorništvu v Ljubljani po-

nedejek 19. aprila potrebna drva, oglje in olje. — Pri c. kr. rudniškem ravnatelstvu v Idriji, 160 hektolitrov pšenice, 1100 hekt. žita in 600 hekt. turšice do 30. a. r. a.

Javne dražbe: Anton Valjavčev iz Svirč, 4950 gl., 22. aprila (III. Tržič). — Jak. Zupancevo iz Brezovega, 320 gl., 22. aprila (I. Litija). — M. Vencevo iz Podklanca, 1295 gl., 24. aprila (III. Črnomelj).

Umrli v Ljubljani

od 9. do 12. aprila:

Gašp. Slabe, pisar, 45 l., na troničnej sušici. — Ivan Gulja, sluga ces. kr. zem. jevidnega arhiva, 61 l., na gotančnem raku. — Marija Hafnerjeva, krčmarska soproga, 44 l., na prsnej vodenici. — Fr. Jenko, dete užitninskega čuvaja, 3 mes., za drisko. — Jan. Perko, c. kr. svetnik dež. sodnije, 73 l., na pljučnici. — Anton bar. Švajger, 25 l., na splošnej vodenici. — Janez Hinč, kjučarski pomočnik, 19 l., na krču.

Tuji.

13. aprila:

Štefana: Bock iz Boh. Bistric. — Munk iz Kamnika. — Freund, Schneider iz Dunaja. — Bohinec iz Maribora.

Pri Slonu: Gruber iz Dunaja. — Wallek iz Sigeta. — Jama iz Dolenjskega. — Manovrik iz Vizelja. — Kožnar iz Moravč.

Pri Matiji: Br. Lenke iz Zadra. — Waringer Breitschnig, Freund, Stolovski, Wolf iz Dunaja. — Jombard iz Celovca.

Pri Zamorci: Drioli iz Trsta. — Hlebič iz Trate.

Pri bavarskem dvoru: Gr. šej iz Toplic. — Gati iz Kastelnova.

Pri avstrijskem carju: Salašek iz Rateč. — Tonoli iz Zid. mosta.

LUDAJSKA DOLZA 14. aprila.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gl. 65 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74 " 60 "
1860 drž. posojilo	111 " 75 "
Akcije narodne banke	954 " — "
Kreditne akcije	233 " 75 "
London	111 " 35 "
Napol.	8 " 88 1/2 "
C. k. cekini	5 " 23 "
Srebro	103 " 40 "

Učiteljska služba

se razpisuje pri šoli v Novištifti pri Gornjem gradu s plačo III. razreda in prostim stanovanjem.

Ob enem se tudi lahko prevzame orgljarska služba s posebnim odškodovanjem.

Prositelji, zmožni slovenskega in nemškega jezika naj prošnje vpošljejo krajnemu šolskemu svetu v Novištifti (Neustift bei Oberburg) najdalje do 15. maja t. l.

Krajni šolski svet Gornji grad,

7. aprila 1875. (114—2)

Predsednik: Haas.

Mojster

se takoj sprejme za neko malo dratarijo. Le-ta mora poleg zadostljivega znanja v svojej stroki, biti vrhu tega še priden in resno delaven; dalje mora dobro izurjen biti v dratovnici ali skoblji po avstrijskem vzoru. Želeti je tudi še znanje slovenskega jezika.

Ponudbe sprejema: (115—1)

J. B. Silbernagl & Comp. v Celovci.

Naznanilo.

Predstojništvo c. k. ženske kaznovalnice v Begnjah na Gorenjskem daje na znanje, da vse vrste ročnih del, to je pletenje, šivanje, vezenje (stikanje) in predenje, po najnižjih cenah izvršuje.

Predstojništvo

c. k. ženske kaznovalnice v Begnjah

(112—2)

dne 8. aprila 1875.

Izdajatelj in urednik Josip Jurčič.

Narodna tiskarna

v Ljubljani

izdeljuje

vozne liste za železnice

s firmo in železniškim kolekom

po novi naredbi

1000 iztisov za	gold. 7.50
2000 " " "	13.50
Za brzovoznino:	
1000 iztisov za	9.—
2000 " " "	16.50

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.